

Åtgärds paket för ordning och reda i Malmö skolor

Enligt skollagen ska alla elever tillförsäkras en trygg och stödjande skolmiljö.

Diskrimineringslagen och skollagen anger att skolan ska arbeta mot diskriminering och kränkande behandling. Det är viktigt för elevernas trygghet och trivsel att det finns ett förebyggande arbete för detta samt att det finns tydliga rutiner för vad som gäller i skolan. Därutöver krävs det att vi kan garantera studiero för alla elever, vilket skolinspektionen definierar som att elever genom undervisningen fokuserar på lärandet och att störande inslag minimeras.

Den svenska skolan har omfattande problem med ordningsstörningar och Sverige sticker ut jämfört med många andra länder inom OECD. Enligt en nyligen genomförd undersökning uppger 38 procent av de tillfrågade eleverna att det var stökigt i klassrummet och att det påverkar deras möjligheter till lärande. Malmö är inte ett undantag och staden har under decennier haft problem med allvarliga ordningsstörningar, där antalet fall av kränkande behandling ökar, samtidigt som fallen blir grövre och sjunker allt längre ner i åldrarna. Samtidigt som det finns signaler om att arbetsmiljön för våra lärare brister där stress, hot och våld tillhör vardagen.

Situationen är ohållbar och det krävs en politisk beslutsamhet för att vända utvecklingen som påverkar våra elevers möjlighet att tillskansa sig kunskaper, samtidigt som det försämrar arbetsmiljön för våra lärare. För bristen på ordning drabbar alla, men främst de som redan kommer från utsatta miljöer, till exempel de som också har svårt att få studiero hemma. För dessa barn är det särskilt viktigt att skolan klarar av att förmedla de kunskaper som rustar dem för vuxen- och arbetslivet.

Skolan ska vara en plats för kunskap och lärande och för att kunna garantera en trygg miljö för både lärare och elever så krävs det att vi klarar av det mest grundläggande, det vill säga att det ska råda ordning och reda i verksamheten. Motionens intentioner är att det ska råda nolltolerans mot ordningsstörningar, våld, hot, kränkande behandling och sexuella trakasserier på våra skolor. Det krävs därmed ett helhetsgrepp för att bekämpa alla former av ordningsstörande beteenden eller andra otillåtna handlingar. Trygghetsarbetet på våra skolor behöver därför stärkas upp och det är skolan och ytterst rektorns ansvar att skapa trygghet och studiero. Moderaterna har länge förespråkat villkorade rektorsanställningar för de rektorer som inte uppnår uppsatta kunskapsmål och inom ramen för detta inkluderas rektors skyldighet att kunna garantera ordning och reda. Men ansvaret är också delat och föräldraansvaret behöver stärkas upp genom att grundskoleförvaltningen tillsammans med berörda parter i samverkan arbetar mot beteenden som vi inte accepterar. Det spelar ingen roll om det är skolk, kränkande behandling eller andra brottsliga handlingar.

För att nolltolerans ska vara rådande så kräver det att kommunstyrelsen tillsammans med berörda skolnämnder återkommer med förslag kring hur vi ska stoppa förekomsten av kränkande behandling och sexuella trakasserier. Malmö stad bör även som huvudman prioritera arbetet med att stadens skolor agerar kraftfullt mot alla brottsliga handlingar och att det anmäls, genom att grundskoleförvaltningen återkommer med åtgärder gentemot de skolor som inte anmäler inom 24 timmar, samtidigt som att förvaltningen ges ett övergripande ansvar för att säkerställa att allt våld även leder till en anmälan. Vid sidan av detta behöver grundskoleförvaltningen stärka

tillämpandet av disciplinära åtgärder enligt skollagen. Vilket inkluderar tillsägelser, skriftliga varningar, kvarsittning, avstängningar samt att tillämpa principen att den elev som grovt kränker en annan elev eller utför annan typ av otillåten handling alltid ska tvingas byta skola. För skolan ska alltid stå bakom den som blir utsatt för brottsliga handlingar och det är förvånande att detta inte sker idag.

För att stärka trygghetsarbetet i skolan så kräver det fler vuxna förebilder återfinns i skolan. Därför bör Malmö bör ta efter de åtgärder som har genomförts på gymnasieskolan Vipan i Lund, som efter omfattande problem med otrygghet och ordningsstörningar har tagit fram intressanta lösningar. Ett sådant exempel är att skolan har rekryterat personal med erfarenhet från fältarbete, vars ansvar är att genomföra trygghetsvandringar i skolan. Men även särskilda satsningar innehållande värdegrundsundervisning och samtal för flickor om sexuella trakasserier. Viktiga insatser som även bör införas i Malmö.

Avslutningsvis bör även våra skollokaler ses över, vilket är en ytterligare aspekt i trygghetsarbetet. En del av våra lokaler och utemiljöer kan upplevas som otrygga och vara inbjudande för kriminella aktiviteter eller vara ett tillhåll där våld och kränkningar kan ske utan att någon vuxen ser och ingriper. Grundskoleförvaltningen bör därmed tillsammans med serviceförvaltningen arbeta fram strategier för att skapa trygga skolmiljöer.

Med anledning av ovanstående föreslår jag kommunfullmäktige besluta:

att uppdra åt grundskolenämnden att återkomma med förslag om nya rutiner som tydliggör vilka regler som gäller i skolan,

att uppdra åt grundskolenämnden att omplacera de rektorer som återkommande och konsekvent missar att nå utsatta kunskapsmål, till annan typ av befattning,

att uppdra åt kommunstyrelsen att tillsammans med skolnämnderna genomföra en extern granskning avseende arbetsmiljön i skolan,

att uppdra åt kommunstyrelsen att i samråd med skolnämnderna ta fram tydliga riktlinjer för att stoppa förekomsten av sexuella trakasserier i Malmö stads skolor,

att uppdra åt grundskolenämnden att tillse att anmälningsplikten vid kränkande behandling, sexuella trakasserier samt annan brottslighet tillämpas på alla stadens skolor,

att uppdra åt grundskolenämnden att återkomma med åtgärder för hur grundskoleförvaltningen ska kunna ta ett övergripande ansvar för att allt våld på den kommunala skolan anmäls,

att uppdra åt grundskolenämnden att återkomma med åtgärder gentemot skolor som inte polisanmäler brott inom 24 timmar efter det inträffat,

att uppdra åt kommunstyrelsen att tillsammans med skolnämnderna återkomma med förslag kring hur föräldraansvaret kan stärkas,

att uppdra åt grundskolenämnden att ta fram nya rutiner kring hur användandet av disciplinära åtgärder enligt skollagen kan stärkas på samtliga skolor,

att uppdra åt grundskolenämnden att tillämpa principen att den elev som grovt kränker en annan elev eller utför annan typ av otillåten handling alltid ska tvingas byta skola,

att uppdra åt grundskoleförvaltningen verka för en rekrytering av personer med erfarenhet av fältarbete, vars uppgift är att genomföra trygghetsvandringar på skolor med ordningsstörningar,

att uppdra åt grundskolenämnden att återkomma med förslag kring hur värdegrundsundervisning för elever kan införas på samtliga skolor,

att uppdra till kommunstyrelsen att i samråd med skolnämnderna och servicenämnden göra en översyn avseende otrygga platser i våra skolor

Malmö, 2019-09-02
John Eklöf (M)